

LEGYEN A JOBBÁGYNAK LEHETŐSÉGE MEGVÁSÁROLNI FÖLDESURÁTÓL A TELKET, AMELYEN ÉL?

1839-et írunk, az országgyűlést megelőző Zala vármegyei gyűlésen vagyunk. A követutasítást előkészítő bizottság már összeült, hogy megvitassák, milyen álláspontot képviseljenek a megye követei az önkéntes örökváltság kérdésében.

Óratervjavaslat

10 perc

Ráhangolódás

Idézzék fel közösen, hogyan működött a reformkorban az országgyűlés. Miután tisztázták a megyegyűlés és a követutasítás fogalmát, mondja el a diákoknak, hogy Zala vármegye megyegyűlését fogják modellezni.

A felkészülés megkezdése előtt gyűjtsenek össze néhány olyan kérdést, mellyel a reformországgyűlések foglalkoztak.

20 perc

Felkészülés

A diákok négy csoportban dolgozzák fel egy fiktív interjú-sorozat egy-egy részét. A Társalkodó című helyi lapban a vármegye híres riportere, Selmeczy Flórián a megye két földesurával és két jobbágyával beszélget. A jobbágyokkal készült interjúkban az önkéntes örökváltság mellett, a földesurakkal készütekben az az ellen elhangzott állításokat találják, így a csoportok közül kettő a mellette, kettő az ellene szóló érveket fogja gyűjteni.

Az érveket vezessék fel a mellékelt sablonba!

Érdemes a vita megkezdése előtt a kontra és a pro oldal két-két alcsoportjának kis időt adni a közös egyeztetésre.

10 perc

Vita

A termet rendezzék át úgy, hogy a két ellentétes álláspontot képviselő csoport egymással szemben helyezkedjen el.

A vitát az alispán szerepében a pedagógus moderálja.

Ha a közfelkiáltással történő szavazás nem hozott egyértelmű eredményt, javasolt kézfeltartással megismételni a voksolást. Szavazategyenlőség esetében az alispán dönti el az eredményt.

5 perc

Lezárás

Beszélgék meg, hogy az elfogadott követutasítást még a megye összes nemesének meg kellett szavaznia, valamint térjenek ki arra is, milyen eredmény született az 1839–40-es országgyűlésen az örökváltság ügyében, és az miért nem oldotta meg a problémát.

A játék emlékeként a megszavazott követutasítást a sablon segítségével el is készíthetik.

A játék elsődleges célja átérezhetővé tenni a diákok számára, hogy miért osztotta meg az örökváltság kérdése a kor embereit.

Szükséges előismeretek:

- a reformkor célja,
- a jobbágykérdés, az örökváltság fogalma,
- a rendi országgyűlés működése.

1. Az 1820-as évektől kezdve két diéta között a rendi politika fórumai voltak.
2. A megye minden nemesi részt vehetett rajta, és személyenként szavazhattak.
3. A megye közügyein kívül figyelemmel kísérték a törvényhozás munkáját is. Döntöttek annak a két követnek a személyéről és a követutasításuk tartalmáról, akik aztán az alsótáblán képviselték a megye érdekeit.
4. A tényleges munka a követutasítást előkészítő bizottságban történt, viszont az ott hozott döntéseket a gyűlés többi résztvevőjének is jóvá kellett hagynia.
5. A gyűléseket az alispán vezette.
6. A szavazás közfelkiáltással történt.

A korszakban szigorú cenzúra működött, annak megkerülését pedig börtönbüntetéssel sújtották. Ezért tartóztatták le Kossuth Lajost is 1837-ben.

Mivel a cenzúrát csak 1848-ban törölték el, így érdemes elmondani a diákoknak, hogy ezek az interjúk a valóságban valószínűleg nem is jelenhettek volna meg.

Az önkéntes örökváltságot az 1839–40-es országgyűlésen elfogadták, és ekkor már a király is szentesítette. A jobbágykérdés azonban nem oldódott meg, mivel nagyon kevesen voltak képesek az önmegváltásra. 1848-ban ezért fogadták el a kötelező örökváltságot, állami kárpótlással.